

The State Historical Society

TOVERITAR

This issue of the Toveritar contains no articles such as require an affirmed translation according to Act of Oct. 15th, 1917.

No. 29 PAINOS 9,924 Tiistaina, Heinäkuun 19 p.—Tuesday, July 19th. 1924—Yhdestoista Vuosik.

Miksi vietämme vapausjuhlaamme—ja miten

Vuonna 1776 heinäkuun 2 päivänä hyväksyttiin Englannin amerikalaisien kolonialien edustajakokouksessa päätöslauselma, jossa sanouduttiin irti Englannista. Komitean huoleksi annettiin laatia itsenäisyysjulistus. Se luettiin ja yksimielisesti hyväksyttiin heinäkuun neljäntenä päivänä mainittuna vuonna. Tällä julistuksella perustettiin Amerikan Yhdysvallat. Julistuksen eräissä kohdissa sanotaan:

"Pidämme itsestään selvinä seuraavat totuudet: että kaikki ihmiset ovat luodut tasa-arvoisiksi; että heille on luotu omistanut muutamia vieroitamattomia oikeuksia; että näiden joukossa ovat elämä, vapaus ja pyrkimys onnellisuuteen. Että näiden oikeuksien turvaamiseksi on ihmisten keskuuteen asetettu hallituksia, joiden oikeutettu valta perustuu hallittavien suostumukseen; että milloin tahansa joku hallituksen muoto uhkaa tuhota nämä päämäärät, on kansalla oikeus muuttaa tai poistaa se ja järjestää uusi hallitus, rakentamalla sen sellaisille periaatteille ja järjestelmällä sen vallan sellaiseen muotoon, joka helistä näyttää varmimmin takaavan heille turvallisuuden ja onnen. Järki kylläkin määrää että kaupan vallitsevana olleita hallituksia ei tule muuttaa pienistä ja ohimenevistä syistä; ja niinpä onkin kokemus osoittanut että ihmiskunta mieluummin kärsii niin kaupan kuin olosuhteet ovat edes siedettäviä kuin käyttää oikeuttaan muuttaa hallitusmuoto, johon se on tottunut. Mutta kun pitkä sarja samaan päämäärään pyrkiviä väärinkäyttöjä ja anastuksia paljastaa suunnitelman (jonka tarkoituksena on) painaa kansa ehdottoman despotismin alaiseksi, on kansalla sekä oikeus että velvollisuuskin tehdä vallankumous ja asettaa uudet vartijat tulevalle turvallisuudelleen" j.n.e.

Näin sanotaan julistuksessa, jonka hyväksymispäivän — heinäkuun neljännen — me olemme pyhittäneet kansalliseksi vapauden juhlaiksemme. — Mutta miten vietämme tuon päivän?

✦ ✦ ✦

Pohjoisilänneen kaupungissa vietämme sitä näin:

Useita päiviä ennen vapausjuhlaamme koristavat ammattikoristajat kaupungin viisistä mak-susta maamme y.m. lipulla. Yksityiset liikehuoneet koristelevat seinät ja ovenpielet kansallisvärillä tähdikkäillä vaatteilla. Kierteleviä karusellimestareita ja himpamppu-kamasaksoja saapuu runsaasti pystyttäen kojunsa ja muut rahankäärinmiskojeensa. Tukkipöytäisiä saapuu kuukausien palkat taskulsaan.

Juhlapäivänä ja sitä ennenkin jo näkee kaduilla tavallista enemmän juopuneita. Pelihelvetit runnaavat. Kaikenääniset mekaaniset musiikit vihlovat korvia, ja niiden seasta kuuluvat noiden himpamppu-kamasaksojen telttojen edessä olevien kirkujen käheät saarnat. He saarnaavat telloissa olevista ihmeistä, joita ihmiset kilvan rientävät ihmettelemään, vaikkakin jo entisistä kokemuksista pitäisi tietää, että nämä "ihmeet" ovat pelkkää petosta, läpinäkyvää huijausta.

Vanha tuttavani, Haapasalon Vihtori, tukkipöytäinen tuli vastaan kadulla hienossa hiprikassa. "Mistä viinaa sait?" kysyin.

"Viinaako — hlk? Etkös tiedä, että sitä on — hlk — kaikkiäällä. Ootpa sinä — hlk — kaupungin asukas, ja et tiedä muka. Sitä on ja — hlk — saa juoda, eikä "riistätä" — hlk. Kävi mies sanomassa jo kumpällä, ettei tänä vuonna "riistätä", vaikka olisikin vähän — hlk — tuota."

Sinne katosi Vihtori ihmisviinään — sinne kiljuvien soitokoneiden ja käheiden kehotusten

sekaan himpamppu-kamasaksojen karuselleja kohti.

Eikä Vihtori ollut ainoa, joka sinne meni — ainoa työläinenkään. Sinne menivät miltei kaikki.

✦ ✦ ✦

Vapausaatteen levittäjiä sorretaan vapaudenjuhlan aikoihin alvan samoin kuin muulloinkin. Tunnettu sosialistipuhuja Kate Richards O'Hare oli aikonut pitää vapauden päivän tienoissa puheen eräessä kaupungissa Idahan valtiossa. Hänen puheensa aiheena on ollut tällä puhujamatkallaan vapaus. Erikoisesti on hän puhunut poiffittillisten vankien vapauden puolesta.

Itse on hän saanut maistaa vapaudestamme täysin siemauksin. Hänet panttiin tuonnottain tyrmään siksi, että puhui omantuntonsa mukaan. Hänen puheensa muutoinkin ovat liikuskelleet itsenäisyysjulistuksessa esitettyjen periaatteiden puitteissa — mutta hänet panttiin tyrmään.

Vapauduttuaan hän taaskin aikoi jatkaa puhumistaan, puhumistaan vapauden puolesta.

SUOMEN NUORET

Ken kertoa vois, mitä kärsivät he — ja tunteensa tuskien määrän? On heihin syöpyntä aatteemme, he tietävät oikean, väärän. He näkivät verisen, synkimmän yön kuin tunnettu, nähty on missään, he näkivät sankarit sorron yön niin rujoina, niin ikävissään.

He näkivät taattonsa, siskonsa ja veljensä, äitinsä armaan, kun kävivät huutaen kostoa he syliin haudan harmaan. He kuulivat korehet kuolevien ja uhman urhojen suusta, he kuulivat tulvat kirousten, mi kaikui viel' hirsipuusta.

Min näkivät, he kätkivät sydämiin, siellä muistoss' on taistelu-kevät. Ja joskus he tarttuvat kivääriin, sitä salassa hyväilevät. Yli merten äänensä kohottavat, he huutavat, nuoret, oi meille! He unesta meitäkin varottavat ja kutsuvat taistelun teille!

Ja sinne, missä sortajat, pyövelipäät nyt jakavat ikuista unta, on nouseva kevät, ja sulavat jäät — on nouseva työn valtakunta! On nouseva keskelle tuskien ja kyynelten, kärsimysvuorten, on nouseva mahtava perustus sen, on nouseva avulla nuorten.

Ja silloin he haudoille nostavat työn urhojen muistoksi patsaan: "He sortajain edessä kaatuivat ja mammonan verisen ratsaan. He sortuivat edestä vapauden — se kuitenkin vihdoon voitti. Kun osamme annoimme hinnasta sen —uus' aika Suomelle koitti!"

Wm. Lahtinen.

Hän saapui kaupunkiin, jossa aikoi pitää puheensa. Oli juuri lepäämässä matkansa jälkeen, kun kymmenkunta miestä hyökkäsi hänen huoneeseensa, tarttui häneen kiinni ja puolialastomana riepotti hänet autoon, jolla hänet vietiin pois. Kun ryöstäjille oli tullut nälkä, ajettuaan toista satua mailla ja saavuttuaan seuraavaan valtioon — Nevadaan — onnistui Mrs. O'Haren paeta heidän kynsistään. Autossa ollessaan oli hän saanut kuunnella miesten rivouksia, uhkank-sia ja päättömiä puheita, joiden ytimenä oli että jos hän palaa takaisin siihen kaupunkiin, josta hänet ryöstettiin, saa hän maksaa sen hengellään. Niinkin vietetään vapauden juhlaa.

✦ ✦ ✦

Miksi näin? Miksi sorsamme vapautta, vaikka tasavaltamme perustettiin vapaudelle?

Siksi, että ensiksikin se luokka, joka tuon itsenäisyysjulistuksen kauneine lauseineen laati, oli silloin "vallankumouksellinen" — ja omat pyyteensä kätki noiden vapausaatteista helisevien korusanojen taa.

Se sama luokka ei enää ole millään lailla vallankumouksellinen.

Mutta sitä vastassa on nyt toinen luokka, vallankumouksellinen työväestö, joka pyrkii "muuttamaan hallituksen ja järjestämään sen sellaiseen muotoon, että se takaa sille — työväenluokalle — turvallisuuden ja onnen."

Sitä ei nykyinen hallitseva luokka haluaist — ja siksi sen on taistelussaan työväenluokkaa vastaan pakko murekata ne ihanteet, joille itsenäisyysjulistus oliin perustavinaan.

✦ ✦ ✦

Mitä on vapaus? Rajatonta persoonallista vapautta ei ole — muualla kuin anarkistien aivoissa. Anarkistien filosofian ydin on: "Minun vapauttani ei saa mikään rajoittaa." Me sosialistit emme käsitä vapautta tällaiseksi, vaan sanomme: "Minua vapauteni ei saa sortaa kenenkään toisen vapautta." Me ajattelemme yhteiskunnallisesti, anarkistit yksilöllisesti.

Voiko meillä olla vapautta nykyisen yhteiskuntajärjestelmän vallitessa, sen yhteiskunnan, joka alettiin itsenäisyysjulistuksella?

Ei voi. Kapitalismi on luokkayhteiskunta, eikä luokkayhteiskunnassa voi olla minkäänlaista vapautta muilla kuin hallitsevalla luokalla. Työväenluokka on orjan asemassa. Sen jokainen jäsen on palkkaorja.

Ymmärrämme ettei henkiorjalla ollut vapautta. Hän oli sidottu omistajaansa yksityisomistuksen pyhällä kahleilla, eikä voinut siis uneksiakaan vapaudesta.

Mutta me? Emmehän me ole sidottu mihinkään omistajaan. Voimmehan jättää isäntämme milloin haluamme. Emmehän me ole yksityisomaisuutta.

Emme ole. Mutta meidän omistavat kapitalistit yhtä täydellisesti kuin ikinään henkiorjakin. He — kapitalistit — omistavat työvälineemme, joita meidän on käytettävä saadaksemme jokapäiväisen leipämme, ja sen kautta omistavat he meidätkin ja määräävät meidän elämämme yksi tyisseikkola myöten.

Mutta voimmehan lähteä pois työstä, jollemmo hyväksy isäntämme menettelyä — eihän siitä estä mikään.

Ei se auta. Toinen isäntä on samallaan. Muuttamisesta ei ole mitään hyvää. Ja jos kieläydymme palvelemasta ketään, niin kuolemme ominemme nälkään.

(Jatkoa toisella sivulla)